

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3542

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *urgente waarschuwing door voormalig hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof over zeer nijpende situatie in Nagorno-Karabach* (ingezonden 11 augustus 2023).

Antwoord van Minister **Schreinemacher** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 4 september 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de urgente waarschuwing van de voormalig hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof Ocampo, over de zeer nijpende situatie van de bevolking in Nagorno-Karabach?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u zijn rapport over de situatie in Nagorno-Karabach bestudeerd en hoe beoordeelt u dit rapport en de daarin gehanteerde kwalificatie?

Antwoord 2

Het kabinet is bekend met de het rapport van dhr. Luis Moreno Ocampo. Samen met andere EU lidstaten volgt Nederland de situatie nauwlettend, hoofdzakelijk door informatie verkregen door de *EU Monitoring Mission in Armenia (EUMA)*. De publicatie van dhr. Luis Moreno Ocampo is onderdeel van deze informatievoorziening, evenals andere rapporten en opinies. Voor de Nederlandse regering zijn bij de erkenning van genocides uitspraken van internationale gerechts- en strafhoven, eenduidige conclusies volgend uit wetenschappelijk onderzoek of vaststellingen door de VN Veiligheidsraad zwaarwegend. Hiervan is momenteel geen sprake.

Vraag 3

In hoeverre deelt u de alarmerende uitspraak dat de groep Armeniërs in Nagorno-Karabach binnen enkele weken al vernietigd kan zijn?

¹ AP News, 9 augustus 2023, «Armenians face genocide in Azerbaijan, former International Criminal Court prosecutor warns» (<https://apnews.com/article/armenia-azerbaijan-nagorno-karabakh-blockade-2a9fb9852534ab38656a99b435f0ba86>).

Antwoord 3

Nederland is zeer bezorgd over de ernstige humanitaire situatie van de plaatselijke bevolking en volgt nauwgezet de ontwikkelingen in de voormalige autonome oblast Nagorno-Karabach.

Vraag 4

Bent u het eens dat de gesprekken met de autoriteiten van Azerbeidzjan niets hebben veranderd aan de vreselijke humanitaire situatie in Nagorno-Karabach?

Antwoord 4

Nederland steunt het EU-bemiddelingsproces waarbij er op hoog niveau vanuit de EU met de leiders van Azerbeidzjan en Armenië wordt gepraat. De situatie in de regio blijft overduidelijk precair.

Vraag 5

Wilt bevorderen dat de internationale druk wordt opgevoerd, zodat de Laçın-corridor weer wordt geopend voor voedsel en medicijnen? Zo ja, wat gaat u doen?

Antwoord 5

Nederland en de EU staan in nauw contact met Azerbeidzjan en Armenië en blijven beide partijen doorlopend aansporen tot onderhandelingen. Het blijft van groot belang dat alle betrokken partijen aan het vredesproces toegewijd blijven en verdere escalatie wordt voorkomen. Daar spreekt het kabinet de partijen consequent op aan. Nederland heeft naar aanleiding van de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof op 22 februari 2023 de Azerbeidzjaanse autoriteiten opgeroepen om de uitspraak na te leven, en zal dit gezamenlijk met de EU blijven doen. Ook de VS spelen een rol in de bemiddeling tussen Armenië en Azerbeidzjan. Nederland spoort de EU aan de inspanningen zo goed mogelijk af te stemmen met de VS.

Azerbeidzjan heeft aangeboden dat de route via Aghdam (Azerbeidzjan) gebruikt kan worden om de regio te bevoorraden. De EU heeft hier van nota genomen, maar aangegeven dat dit niet een alternatief kan vormen voor de opening van de Lachin-doorgang.

Mede op Nederlands aandringen sprak de Hoge Vertegenwoordiger, Josep Borrell, namens de EU zijn zorgen uit over de situatie.² Op 16 augustus jl. kwam de VN Veiligheidsraad bijeen om de situatie te bespreken. Nederland volgt de situatie samen met Europese partners nauwlettend en bekijkt in Europees verband hoe verder kan worden bijgedragen aan stabiliteit in de regio.

Vraag 6

Wat vindt u van het idee om Azerbeidzjan als verantwoordelijke voor deze mensonterende situatie op korte termijn voor het Internationaal Strafhof te brengen via de Veiligheidsraad? Gaat u daarvoor pleiten?

Antwoord 6

Azerbeidzjan is geen partij bij het Statuut van Rome, en het Internationaal Strafhof (ISH) heeft daarom in principe geen rechtsmacht over de vermeende internationale misdrijven die in deze situatie worden gepleegd. In artikel 13, onder b, van het Statuut van Rome is evenwel bepaald dat de VN-Veiligheidsraad (VNVR) de rechtsmacht van het ISH kan uitbreiden door een situatie bij de aanklager van het ISH aan te geven. Naar het oordeel van de regering is het echter zo goed als uitgesloten dat de VNVR in de nabije toekomst in staat zal zijn om de rechtsmacht van het ISH uit te breiden, aangezien een ontwerpresolutie van die strekking zo goed als zeker zal stuiten op het veto van één of meer permanente leden.

² https://www.eeas.europa.eu/eeas/azerbaijan-statement-high-representative-josep-borrell-humanitarian-situation-ground_en.

Vraag 7

Bent u gezien de (zeer nijpende) situatie van de 120.000 Armeniërs in Nagorno-Karabach, bereid deze vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden?

Antwoord7

Ja.